

Poročilo o sprejetih zadevah na sejah senata Komisije v novembru 2021

V mesecu novembru 2021 je senat Komisije za preprečevanje korupcije (Komisija) v sestavi dr. Robert Šumi (predsednik), Simon Savski (namestnik predsednika) in David Lapornik (namestnik predsednika) na 5 rednih sejah obravnaval 32 zadev. V okviru obravnavanih zadev Komisija v nadaljevanju posebej izpostavlja naslednje zadeve s področja izvajanja določb Zakona o integriteti in preprečevanju korupcije (ZIntPK):

1. Korupcijska tveganja v Občini Lenart

Komisija je v letu 2021 na podlagi prejete prijave začela s postopkom predhodnega preizkusa zaradi navedb v prijavi, da je Občina Lenart omogočila sodelovanje na sejmu Grazer Herbstmesse 2021 zgolj družinskim članom župana občine. Tekom predhodnega preizkusa je Komisija vpogledala v evidence E-risk, relevantne podatke na spletnih straneh Občine Lenart in drugih z zadevo povezanih subjektov, proučila za predmetno zadevo pomembne medijske objave ter pridobila vso ostalo relevantno dokumentacijo. Ker v okviru postopkov obravnavane zadeve ni zaznala kršitev določil ZIntPK, je postopek v zadevi ustavila. Zaradi zaznanih korupcijskih tveganj pa je Občini Lenart priporočila, naj vabila na dogodke, kjer se predstavljajo lokalni subjekti, vodijo transparentno in sledljivo, tako da izbor subjektov, ki sodelujejo na dogodkih, ne vzbuja suma pristranskosti oziroma preferiranja določenih subjektov.

Senat Komisije je na 48. seji, dne 3. 11. 2021, sprejel naslednje sklepe:

- postopek se ustavi,
- Občini Lenart se izdajo priporočila.

2. Nezdržljivost funkcij županov ustanoviteljic CEROP

Komisija je v letu 2020 na podlagi medijske objave začela s postopkom zaradi suma kršitve nezdržljivosti funkcij 27 županov občin ustanoviteljic javnega podjetja Center za ravnanje z odpadki Puconci, d. o. o., (v nadaljevanju: CEROP), iz katere med drugim izhaja neskladnost Odloka o ustanovitvi CEROP z zakonodajo (v nadaljevanju: Odlok). V postopku je Komisija ugotovila, da župani občin ustanoviteljic CEROP opravljajo tudi funkcije v organu javnega podjetja, ki so po ZIntPK nezdržljive z župansko funkcijo. Župani občin ustanoviteljic so namreč v CEROP opravljali funkcije v skupščini CEROP in članstva v Svetu ustanoviteljic. Ker je skupščina CEROP najvišji organ upravljanja javnega podjetja, dejavnost upravljanja pa v skladu z ZIntPK ni združljiva z opravljanjem funkcije župana, gre v predmetni zadevi za nezdržljivi funkciji. Enako velja za primer opravljanja članstva v Svetu ustanoviteljic, ki ima v konkretnem primeru tudi upravljavske in nadzorne pristojnosti. Komisija je na podlagi sprejetih ugotovitev in na podlagi uradnih evidenc, skladno z 29. členom ZIntPK, vse župane občin ustanoviteljic maja letos opozorila, da njihova funkcija v skupščini CEROP in članstvo v Svetu ustanoviteljic nista združljiva s funkcijo (ne)poklicnega župana, in sicer zaradi pristojnosti, ki jih imata predmetna organa, in jih hkrati pozvala, da v roku treh mesecev nezdržljivost odpravijo. Hkrati je občinskim svetom vseh občin priporočila, da uskladijo Odlok s 27. členom ZIntPK. Veljavni Odlok namreč določa, da je skupščina najvišji organ upravljanja javnega podjetja ter da člane skupščine predstavljajo župani občin ustanoviteljic, kar pa je v nasprotju s 27. členom ZIntPK. Komisija dodaja, da iz pristojnosti, ki jih ima skupščina CEROP v skladu z Odlokom, izhaja, da skupščina opravlja tudi upravljavske funkcije, in ne zgolj ustanoviteljskih. Svet ustanoviteljic je sicer ustanovljen na podlagi določb zakona, ki ureja področje lokalne samouprave, vendar so mu z odlokom podeljene tudi upravljavske in nadzorne pristojnosti. Župani Občin Beltinci, Gornja Radgona in Radenci so odpravili nezdržljivost funkcije iz naslova članstva v skupščini podjetja, kljub pozivu Komisije pa v pol leta niso odpravili nezdržljivosti funkcij iz

naslova opravljanja članstva v Svetu ustanoviteljic ter posledično še vedno opravljajo dejavnost upravljanja in nadzora v nasprotju z določbami 27. člena ZIntPK.

Senat Komisije je na 48. seji, dne 3. 11. 2021, sprejel naslednje sklepe:

- sprejmejo se predmetne ugotovitve,
- pooblaščen uradna oseba preuči možnost uvedbe prekrškovnega postopka zoper določene posameznike,
- pooblaščenцу obravnavane osebe se posreduje odgovor na podano Izjavo in poziv za spremembo opozorila,
- na podlagi tretjega odstavka 29. člena ZIntPK se obvesti javnost o tem, da so določeni posamezniki v nezdružljivosti funkcij,
- o zaznanih praksah določenih lokalnih skupnosti občin se obvesti pristojno ministrstvo in občine.

3. Nezdružljivost funkcij županov občin Borovnica, Log – Dragomer in Vrhnika

Komisija je v letu 2020 na podlagi prejete prijave začela s postopkom predhodnega preizkusa zaradi suma kršitve določb o nezdružljivosti funkcij županov občin Borovnica, Log – Dragomer in Vrhnika, in sicer zaradi opravljanja dejavnosti upravljanja v Javnem podjetju Komunalno podjetje Vrhnika, d.o.o., (v nadaljevanju: KPV) v povezavi z neskladnostjo Odloka o ustanovitvi in organiziranju Javnega Komunalnega podjetja Vrhnika, d.o.o., (v nadaljevanju: Odlok) z ZIntPK. V predhodnem preizkusu je Komisija preverila Odlok in se seznanila z ostalo relevantno dokumentacijo. V okviru preiskave je ugotovila, da župan Občine Vrhnika opravlja funkcijo člana skupščine in predsednika skupščine javnega podjetja KPV, župan Občine Borovnica in župan Občine Log – Dragomer pa sta člana skupščine javnega podjetja KPV. Ker je skupščina KPV najvišji organ upravljanja javnega podjetja, dejavnost upravljanja pa v skladu z ZIntPK ni združljiva z opravljanjem funkcije poklicnega župana, gre v predmetnem primeru za nezdružljivi funkciji. Iz pristojnosti, ki jih ima skupščina KPV po Odloku, izhaja, da skupščina opravlja tudi upravljavske funkcije, in ne zgolj ustanoviteljskih. Na osnovi ugotovitev je Komisija vse tri župane že novembra 2020 opozorila na nezdružljivosti obeh funkcij in jih hkrati pozvala, da v roku treh mesecev nezdružljivost odpravijo. Hkrati je občinskim svetom vseh treh občin priporočila, da uskladijo Odlok s 27. členom ZIntPK. Župani kljub pozivu Komisije v skoraj letu dni niso odpravili nezdružljivosti funkcij niti ni bil Odlok usklajen z zakonodajo.

Senat Komisije je na 48. seji, dne 3. 11. 2021, sprejel naslednje sklepe:

- sprejmejo se predmetne ugotovitve;
- pooblaščen uradna oseba preuči možnost uvedbe prekrškovnega postopka;
- na podlagi tretjega odstavka 29. člena ZIntPK se obvesti o javnost o tem, da so določeni posamezniki v nezdružljivosti funkcij.

4. Sum nezakonnosti pri imenovanju začasnega direktorja Komunalnega podjetja Vrhnika

Komisija je v letu 2021 na podlagi prejete prijave začela s postopkom zaradi suma nezakonnosti pri imenovanju začasnega direktorja Javnega podjetja Komunalno podjetje Vrhnika, d.o.o. (v nadaljevanju: JP KPV). V okviru predhodnega preizkusa prijave je Komisija pridobila dokumentacijo Občine Vrhnika, nadzornega sveta JP KPV in predsednika Komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja. Komisija v okviru obravnavane zadeve ni zaznala kršitev določil ZIntPK in je postopek ustavila. Je pa zaznala tveganja za nastanek kršitev iz pristojnosti Komisije, ki se nanašajo na vsebino Družbene pogodbe Javnega podjetja Komunalno podjetje Vrhnika, d.o.o., v povezavi z Odlokom o ustanovitvi in organiziranju Javnega podjetja Komunalno podjetje Vrhnika, d.o.o., zato je skupščini JP KPV izdala priporočila.

Senat Komisije je na 49. seji, dne 9. 11. 2021, sprejel naslednje sklepe:

- postopek se ustavi,
- izdajo se priporočila,
- o izdanih priporočilih se obvesti nadzorni svet in direktorja določenega javnega podjetja,
- o zaključku postopka se obvesti določeni občini.

5. Korupcijska tveganja v Javnem zavodu za šport Mestne občine Koper

Komisija je v letu 2021 na podlagi dveh prejetih prijav začela s postopkom predhodnega preizkusa zaradi suma nepravilnosti v zvezi z izvedbo postopka razpolaganja z lastnim premoženjem Javnega zavoda za šport Mestne občine Koper (v nadaljevanju: JZŠKP). Predmetni prijavi sta bili posredovani tudi Nadzornemu odboru Mestne občine Koper, Varuhu človekovih pravic, Uradu Predsednika republike Slovenije, Informacijskemu pooblaščenču, Inšpektoratu za javni sektor, Kabinetu predsednika Vlade Republike Slovenije, Računskemu sodišču, Ministrstvu za javno upravo, Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo, Ministrstvu za notranje zadeve in Specializiranemu državnemu tožilstvu Republike Slovenije. V okviru predhodnega preizkusa prijave je Komisija zaprosila organe, katerim je prijavitelj posredoval prijavi, za njihove ugotovitve, zaprosila je za pojasnila JZŠKP ter med drugim pridobila tolmačenje prejemno-oddajne teorije in uporabe splošnih načel Zakona o splošnem upravnem postopku pri razpolaganju s stvarnim premoženjem države Ministrstva za javno upravo. Ker Komisija v okviru obravnavane zadeve ni zaznala kršitev določil ZIntPK, je postopek ustavila. Komisija pa je v okviru obravnave zadeve zaznala korupcijska tveganja, ki se nanašajo na vodenje postopkov razpolaganja z lastnim premoženjem države oziroma lokalnih skupnostih, zato je Ministrstvu za javno upravo izdalo priporočila.

Senat Komisije je na 50. seji, dne 13. 11. 2021, sprejel naslednja sklepa:

- postopek pred Komisijo se s sklepom ustavi,
- v zvezi z zaznanimi korupcijskimi tveganji se določenemu ministrstvu izdajo priporočila za učinkovitejše upravljanje zaznanih korupcijskih tveganj.

6. Sum korupcije na NIJZ

Komisija je v letu 2021 na podlagi prijav začela s postopkom zaradi suma korupcije v zadevi javnega naročila profesionalnih klicnih centrov za iskanje kontaktov epidemiološkega poizvedovanja SARS-CoV-2. V okviru predhodnega preizkusa prijave je preučila vsebino prejetih prijav, od Nacionalnega inštituta za javno zdravje (NIJZ) zahtevala pojasnila, podatke in dokumentacijo, vpogledala v Ebonitete in na Portal javnih naročil. Ker v okviru predhodnega preizkusa zadeve ni zaznala kršitev določil ZIntPK, je postopek ustavila. Zaradi zaznanih nepravilnosti pri izbiri postopka javnega naročanja pa je kot zagovornik javnega interesa na Državno revizijsko komisijo (DKOM) vložila zahtevek za revizijo oddaje javnega naročila. DKOM je odločila, da je zahtevek utemeljen. Na podlagi sklepa DKOM je Komisija NIJZ predlagala, naj sproži postopke uveljavljanja ničnosti pogodbe za izvajanje storitve profesionalnih klicnih centrov za iskanje kontaktov epidemiološkega poizvedovanja SARS-CoV-2, sklenjene z določenim podjetjem, in pogodbe za izvajanje storitve zunanje IT podpore profesionalnim klicnim centrom za iskanje kontaktov, sklenjene z določenim drugim podjetjem, oziroma da naj po potrebi z izvajalcema sklene sporazum o skrajšanju trajanja pogodbe, na način, da bo vzpostavljeno zakonito stanje. Komisija je zaradi zaznanih korupcijskih tveganj Ministrstvu za javno upravo izdala priporočila.

Senat Komisije je na 51. seji, dne 25. 11. 2021, sprejel naslednje sklepe:

- postopek predhodnega preizkusa se ustavi,

- Nacionalnemu inštitutu za javno zdravje se poda priporočila,
- zaradi zaznanih korupcijskih tveganj se Ministrstvu za javno upravo predlaga dopolnitev č) točke prvega odstavka 46. člena ZJN-3 in spremembo drugega odstavka 90. člena ter prvega odstavka 92. člena ZJN-3 in dopolnitev petega odstavka 10.a člena ZDIJZ.

7. Sum kršitev integritete v Zavodu Republike Slovenije za blagovne rezerve

Komisija je v letu 2020 uvedla več postopkov preiskav v zvezi s sumi kršitev integritete pri nabavah zaščitne opreme oziroma medicinskih pripomočkov, med obravnavanimi osebami je bilo tudi pet uradnih oseb, zaposlenih oziroma nekdanj zaposlenih na Zavodu RS za blagovne rezerve (ZRSBR). Preiskave je Komisija vodila zaradi sumov kršitev integritete uradne osebe v skladu z ZIntPK pri dogovarjanju oziroma sklepanju poslov za nabavo zaščitne opreme oziroma medicinskih pripomočkov z določenimi podjetji. Komisija je v omenjenih preiskavah pridobila dodatno dokumentacijo in pojasnila ter opravila razgovore z vsemi obravnavanimi osebami ter pričami. Kršitev ZIntPK v 12 postopkih ni potrdila, zato jih je ustavila. Vsi postopki, ki jih je Komisija vodila zoper uradne osebe ZRSBR v predmetnih zadevah so tako zaključeni, izjema je nekdanji direktor ZRSBR, v zvezi s katerim Komisija obravnava še dve zadevi. Ker pa je Komisija v okviru preiskav zaznala tveganja za nastanek kršitev s področja dela Komisije, ki se nanašajo na izvajanje pristojnosti in nalog ZRSBR, je slednjemu izdala priporočila. Ta se nanašajo predvsem na transparentnost pri sklepanju pogodb v okviru javnega naročanja in enakopravno obravnavo vseh ponudnikov.

Senat Komisije je na 52. seji, dne 29. 11. 2021, sprejel naslednje sklepe:

- ugotovitve o konkretnih primerih se sprejmejo,
- ugotovitve o konkretnih primerih, se s pravnim poukom, vročijo obravnavanim osebami,
- izdajo se priporočila,
- o izdanih priporočilih se obvesti pristojno ministrstvo.

Zaključeni postopki, o začetku katerih je bila javnost že seznanjena

1. Kršitev integritete direktorja ZD Izola

Komisija je v letu 2020 na podlagi prejete prijave začela s postopkom zaradi korupcijskega tveganja oziroma tveganja za nastanek nasprotja interesov poslovodne osebe javnega zavoda Zdravstveni dom Izola (v nadaljevanju: ZD Izola). Komisija je zaradi razjasnitve dejanskega stanja v okviru svojih pristojnosti zahtevala in pridobila podatke ter dokumentacijo od ZD Izola in odvetniške družbe, vpogledala v Sistemsko načelno mnenje glede nedovoljenih praks v javnem sektorju pri najemanju odvetniških storitev št. 06269-2/2012/1 z dne 3. 7. 2012 ter javno dostopno aplikacijo ERAR in evidence, ki jih vodi Komisija. Komisija je v okviru obravnavane zadeve ugotovila, da je direktor ZD Izola v letu 2019 za zastopanje v postopku, ki ga je Komisija uvedla zoper njega (in ga je zaključila v letošnjem letu), kot posameznik pooblastil odvetniško družbo, ki je v istem času opravljala storitve za ZD Izola, kar predstavlja tveganje za nastanek nasprotja interesov, s čimer je direktor zavoda ravnal v nasprotju s pričakovanim delovanjem in odgovornostjo poslovodne osebe in kršil integriteto, kot jo opredeljuje 3. točka 4. člena ZIntPK. Ugotovitve Komisije glede direktorja ZD Izola je potrdilo tudi Upravno sodišče RS. To je s sodbo, izdano oktobra letos, v celoti zavrnilo tožbo obravnavane osebe, ki je ugotovitve izpodbijala.

Komisija je z namenom ozaveščanja in vzpostavitve ustreznih standardov v delovanju funkcionarjev in drugih uradnih oseb v prihodnje v skladu s 6. odstavkom 11. člena ZIntPK Ugotovitve o konkretnem primeru objavila v celoti, skupaj z izjasnitvijo obravnavane osebe in sodbo Upravnega sodišča: <https://www.kpk-rs.si/blog/2021/11/09/krsitev-integritete-poslovodne-osebe-zdravstvenega-doma-izola/>.

Prekrškovna statistika

1. Uvedeni prekrškovni postopki:

Področje	število
Nasprotje interesov	2
Nezdružljivost funkcij	8
Skupno število uvedenih prekrškovnih postopkov	10

2. Izdane odločbe o prekršku: 0

3. Izrečena opozorila po ZP-1:

Področje	število
Premoženjsko stanje	1
Skupno število izrečenih opozoril	1